

JONGEREN ZOEKEN DE RUIMTE IN VILVOORDE

ZOMER 2020

VOORWOORD

We weten dat de publieke ruimte een belangrijke functie heeft voor het welzijn en de gezondheid. Toch zijn er heel wat jongeren die moeilijk hun plek vinden. Deze publicatie wil de relatie van jongeren en publieke ruimte in Vilvoorde belichten door in eerste instantie de stem van jongeren te laten horen: hún mening over hún ruimte. Zij zijn immers expert van hun omgeving. Vilvoordse jongeren geven aan dat er weinig plekken zijn waar ze zich thuis mogen voelen en ze worden zeer snel als 'overlast' beschouwd. De aanwezigheid van dit gevoel hangt vaak samen met noden op andere terreinen als huisvesting, onderwijs, vrije tijd en (mobiliteits-) armoede. En dit is niet nieuw. Welzijnswerkers vangen deze signalen al langer op. De Coronacrisis heeft dit probleem alleen maar verscherpt.

Vanuit onze ervaringen op het terrein horen we dat Vilvoordse jongeren nood hebben aan een veilige plek waar ze kunnen samenkomen, hun netwerk uitbreiden, zichzelf ontwikkelen, kennis en ervaring delen en uitwisselen met leeftijdsgenoten of gewoon om zich te ontspannen. Maar in Vilvoorde zijn de mogelijkheden daartoe beperkt. Jongeren gaan op zoek naar voorzieningen en initiatieven in Brussel of andere gemeenten of ze vertoeven op plekken die niet per se bedoeld zijn als 'hangplek'. We horen van jongeren dat ze genoodzaakt zijn hun vrije tijd in winkelcentra door te brengen of thuis op sociale media en we horen dat parken en ook het station belangrijke ontmoetings- en verblijfsplekken zijn voor hen. Tegen de vakantie toe, zien we dan jongeren met zetels de stad doortrekken om een gezellig plekje te creëren onder het afdak in de Loodstuin. En er zijn jongeren die leegstaande woningen innemen bij gebrek aan alternatief.

Met deze publicatie willen we Vilvoordse jongeren een stem geven en tevens het lokale beleid en andere relevante actoren stimuleren om aan de slag te gaan rond ruimte voor en door jongeren. Dit boekje brengt in eerste instantie tien verhalen van jongeren tussen 16 en 25 jaar, talentvolle jongeren met een enorme liefde voor Vilvoorde, waar ze zijn opgegroeid of zijn aangekomen en waar ze ook op zoek gaan naar plekken om zich thuis te voelen. Vervolgens laten we andere experts aan het woord, met name Ikrame Kastit van jongerenorganisatie 'Uit De Marge' en de medewerksters van Logo ZenneLand belichten het gezondheidsperspectief. Tot slot gaan Schepen van Jeugd Moad El Boudaati en Jakke Meysmans, voorzitter van de Vilvoordse Jeugdraad, dieper in op de problematiek, vanuit beleidshoek..

We hopen u hiermee te inspireren tot actie,

Frank, Pauline, Dirk & Isolde
Samenlevingsopbouw Riso Vlaams-Brabant
Zomer 2020

Scan/ decode met je smartphone deze QR-code
en wek de illustratie tot leven...

‘SOMS GA IK GEWOON WAT WANDELEN IN VILVOORDE, DAN ZET IK MIJN MUZIEK OP.’

VILINA (18)

Ik ben twee jaar geleden naar België gekomen, vanuit Congo. Ik ben nu in OKAN Vilvoorde. Ik wil zeggen dat ik echt van Vilvoorde hou. Hier is echt alles: hier zijn winkels, je kan uitgaan en je kan kiezen wanneer je terug naar huis komt. Want we hebben hier bussen en treinen naar overal. Je kan naar een andere stad gaan, naar Wallonië of Vlaanderen... dat heb je niet overal. In sommige steden kan je 's avonds laat niet meer thuis geraken met de bus of met de trein. Bijvoorbeeld ook de mensen van Zemst, ze komen naar hier omdat hier echt alles is, Vilvoorde is echt de basis! Ik hou ervan.

Ik ga wel soms naar Brussel, naar Docks bijvoorbeeld, een beetje shoppen, naar de kleren kijken, ... ofwel naar Machelen bij vrienden van mij, ... Ik ken ook wel andere steden omdat ik er familie heb of vrienden van mijn ouders. Vilvoorde is aan het veranderen, het gaat nog mooier worden dan nu. En de mensen zijn ook echt heel vriendelijk. Je kan gerust Engels of Frans of Nederlands praten, zoals je wil. Iedereen verstaat je. Dat is echt op het gemak. Ik vind het echt de max om reclame te maken voor Vilvoorde!

Hier zijn leuke parken, iedereen kan zich er amuseren: kinderen kunnen er spelen, de parken zijn proper, zoals hier (onder de brug). Ik hou van het park naast mijn huis (Marius Duchépark) en het park van Quick (Hanssenspark) en ook hier 'onder de brug'. Met mijn vriendinnen spreek ik meestal af in een park, dan babbelen we, we bekijken video's, we dansen, we zingen, ... Ik kan niet goed zingen maar we zingen gewoon samen. Ik voel me er op mijn gemak. Ik heb hier veel vrienden: Congolezen, Marokkanen, Turken, Vlamingen, ... ik heb heel veel vrienden! En zo leer ik ook andere talen.

Ik ben graag thuis, maar ik ga ook graag uit. Soms ga ik alleen naar de parken: er zijn altijd mensen. En soms ga ik gewoon wat wandelen in Vilvoorde, dan zet ik mijn muziek op. Dan kan ik rustig nadenken en mijn gedachten verzetten. Ik ga dan soms naar de kleren kijken in de winkels enzo. Ik wandel soms over de brug naar mijn broers, die voetbal spelen in Drie Fonteinen. 's Nachts ben ik ook niet bang op straat want ik heb vertrouwen in Vilvoorde. Want hier is niemand die slecht is... of toch niet die me iets zullen doen.

Hier in Vilvoorde is een discotheek, bij de Spiegelstraat. Het is niet een plek waar ik met mijn vrienden zou gaan. Op een dag wil ik wel eens gaan kijken maar mijn moeder zou dat niet willen. Wat hier ontbreekt is een Primark en een Bershka, dat zijn mijn favoriete kledingwinkels. Er ontbreken hier ook restaurants zoals Burger King en Congolese restaurants met Afrikaanse Fast-food. En kapperszaken voor afro-haar voor vrouwen, dat mankeert hier ook nog wel. En misschien een plek voor jongeren. Zoals de bibliotheek, waar je op je gemak bent, waar je met vrienden kan zijn, maar ook kan dansen, sporten... iets voor jonge mensen, dat zou super zijn. Ik zou de eerste persoon zijn die er zal staan!

Maar ik verhuis binnenkort naar Denderleeuw, ik vind het echt jammer want ik hou te veel van Vilvoorde. Ik zal wel hier op school blijven, al moet ik er voor op staan om 4 uur 's morgens! We hebben geen keuze: we wonen hier heel krap maar de huizen hier zijn duur en we moeten te lang wachten op een sociale woning. Ik kan hopelijk op een dag opnieuw hier komen wonen, dan ben ik terug thuis in Vilvoorde. Ik weet niet of de mensen van Denderleeuw

zo cool zullen zijn als de mensen hier in Vilvoorde. Dat is een groot vraagteken!

DIMI (23)

Ik woon in Houtem en ik ben lid van de Jeugdraad. Als ik eens thuis weg wil zijn, dan trek ik naar Drie Fonteinen, meestal is het dan wat rondwandelen. Of ik pak een bal mee en we spreken af met een paar kameraden om er wat te sjotten. 'Onder de brug' is ingericht voor jongeren maar het is ook niet ideaal. Er is bijvoorbeeld geen toilet, dus dan moet je naar huis ofwel tussen de bosjes maar voor meisjes is dat wel een probleem. Ook het zwaar verkeer onder de brug is gevaarlijk voor kinderen en jongeren die hier spelen. Het is toch niet veilig. En vier jaar geleden waren hier meer jongeren want toen was de politie hier niet: die kijken door hun raampje, ze zien iets verkeerd en ze staan hier direct. Dat heb je in Drie Fonteinen niet.

Ik kom ook graag in jeugdhuis (JH) de Far in Far-West. Ze doen wel heel leuke dingen maar het is een beperkt publiek waar niet alle jongeren van op de hoogte zijn. Je hebt nog een tweede officieel jeugdhuis, namelijk JH Jieka op Kassei, dat is wel meer gekend. Maar het is soms wel een drempel voor veel jongeren om naar een jeugdhuis te gaan, net zoals ik niet direct naar Rojm zou gaan. Je kan met iedereen overeenkomen maar er is wel een opdeling tussen jongeren. Die 'gewone' jeugthuizen zijn gekoppeld aan jeugdbewegingen als Chiro en Scouts. En daar begint de opdeling al want in de jeugdbewegingen hebben we ook niet veel jongeren met allochtone afkomst. Maar dat merken we ook in diversiteit bij de de leiding van de Chiro. Bij Chiro Kassei zijn er drie Marokkaanse jongeren in de leiding. Tegenover bij het speelplein en *Mish Mash*, dat is betaald, dat zijn eigenlijk vakantie-jobs. Als je het alleen daarvoor doet, is het wel een beetje jammer. In Brussel zouden de leidingen van de jeugdbewegingen wel meer divers zijn maar Brussel is ook een andere mentaliteit. Hier in Vilvoorde gaat iedereen om met zijn eigen afkomst. Het is niet dat er een gemengd publiek op straat loopt, het zou fijn zijn dat dat eens mocht gebeuren.

Soms zie ik ook vrienden als ik naar fuiven ga, dat is meestal in het Ruitersrijcomplex. De andere fuiven zijn dan in de omliggende jeugthuizen, voor veel mensen van Vilvoorde is dat te ver. Dan zijn er geen bussen meer tenzij je uitgaat tot 6 of 7 uur 's morgens. Of ja, een taxi pakken. In het centrum is het dan vooral 'de Lounge' waar jongeren naartoe gaan, maar ik ga daar niet zo. De plekken waar ik het meest kom in Vilvoorde zijn de winkelstraat, het is wel handig dat hier nog winkels zijn en op de Rooseveltlaan kan je makkelijk parkeren.

'HET VERKEER ONDER DE BRUG IS GEVAARLIJK VOOR KINDEREN EN JONGEREN DIE HIER SPELEN'

Als ik naar een andere stad ga, bijvoorbeeld om te gaan shoppen, dan ga ik naar Mechelen. Naar andere steden ga ik zo niet. En Brussel mijd ik liever met de auto.

Voor de jongeren van Houtem is het niet evident om mee te doen met dingen in het centrum. Het hangt er van af. Als ze ergens willen zijn, komen ze wel. Ik heb nu zelf een auto maar vroeger ging ik met de fiets of met de bus en dan een stuk te voet. Nu hebben jongeren soms wel een elektrische step, dat is ongeveer 12 minuten van Houtem naar Vilvoorde. In Houtem is er dus niets voor jongeren en ook niet voor kinderen. Dat is echt een probleem. Er zijn daar ook niet veel opties om dingen op te zetten, er is niet echt een groot terrein in de wijk. En er gaan nog veel blokken bijkomen, het gaat echt te vol worden. En als je daar allemaal jongeren gaat bij mekaar zetten, dan krijg je geluidsoverlast. En dan komen ze met de GAS-boetes.

Ik ga binnenkort verhuizen omdat ik ga samenwonen met mijn vriendin, ze is ook van Houtem maar we gaan weg uit Vilvoorde om dicht bij haar werk te wonen. Ik zal zeker nog afkomen als er fuiven zijn of zo, maar ik ben wel benieuwd of ik Vilvoorde zal missen of niet.

MOHAMED* (20)

Ik ben geboren en getogen in Vilvoorde en ik ben hier heel graag. Ik heb hier mijn jeugd gehad, ik ben hier opgegroeid. Hier is ook mijn passie begonnen: voetballen... onder de brug, in het Tyndalepark, ... dus ja, deze stad is heel belangrijk voor mij. Ik herken me in de jongeren hier. In Drie Fonteinen heb je een voetbalplein met grote goals en synthetisch gras van de stad maar dat is altijd toe, dat is wel jammer. Het zou goed zijn dat dat altijd open is zodat het meer gebruikt wordt. In Brussel heb je ook goede velden die altijd open zijn. Ze gaan dat toch niet kapot maken... Onder de brug is het ook synthetisch gras maar dat zit vol duivenveren, je glijdt er op uit en die ondergrond komt ook los. En Tyndalepark is beton. Er zou echt een groot veld open moeten zijn met grote goalen. Er worden nu ook verschillende sportzalen gebouwd, er zou echt een zaal moeten komen voor zaalvoetbal of zo, er is echt veel talent!

**‘ALTIJD ALS DE
POLITIE KOMT,
OOK ALS ZE NIKS
HEBBEN GEDAAN,
LOPEN ZE WEG’**

Ik kom nu ook nog vaak ‘onder de brug’ maar het is zo dat er nu heel veel politie is en ze vinden hun eigen regels uit. Ik heb het gisteren voor gehad dat een agent naar ons kwam en die zei: ‘we hebben besloten dat vanaf 23uur je niet meer buiten mag hangen enzo’. We zeiden: “ja, we gaan weg maar je moet geen regels gaan uitvinden, je kan gewoon zeggen: ‘Je maakt te veel lawaai enzo’” maar op deze manier voelen we ons echt niet gerespecteerd, als ze ons direct met leugens beginnen aanspreken... wij kennen ook de wet. Het was ‘onder de brug’ vanachter, ver van die appartementsgebouwen, dus ik denk niet dat er overlast was. Maar veel mensen bellen hé, als ze een groep zien onder de brug of zo... Maar dat is niet met Corona, dat is altijd.

Wat de politie vaak doen is twee of drie mensen uit de groep pakken en de rest laten gaan. En wat ze ook vaak doen is zeggen: ‘Jullie moeten weg! Als je nu niet weggaat, pakken we jullie mee!’ En dat creëert een vijandige sfeer tussen ons en de politie. Soms zeggen ze: ‘Bende ratten, bende ratten, ga naar huis!’ zo... Dat zijn wel bepaalde agenten, niet iedereen. Er was ook eens een agent die sloeg jongeren. Hij was altijd met een hond. Elke jongere heeft daar een probleem mee, zijn manier van werken... Ik begrijp ook dat dat soms moet, niet alle jongeren zijn heilig. Maar we zijn niet allemaal zo. Ze moeten ons niet allemaal over dezelfde kam scheren. Dat doen wij ook niet met hen. We weten ook dat er goei agenten zijn die deftig hun werk doen. Maar er zijn er ook een paar die uitlokken.

Dus soms gaan jongeren zoeken naar andere plekken. En altijd als de politie komt... ook als ze niks hebben gedaan, dan lopen ze weg. Want ze denken: ‘Die gaat mij een boete geven, een corona-boete of zo.’ Nu hebben ze een excuus. Maar ook die regels zijn niet duidelijk. In sommige steden mocht je zitten, in sommige steden mocht je joggen,... dat was niet duidelijk.

Toen we kleiner waren, gingen we altijd vroeger naar huis. We kwamen nooit in aanraking met de politie. Er is een verschil tussen dat je jonger dan 16 bent en dan daarna. Omdat je als je klein bent ook dicht bij huis blijft. Er is ook *Mish Mash* voor die leeftijd en ook Rojm. Daar ben ik drie jaar gegaan: activiteiten doen, uitstapjes enzo, we zijn ook eens ergens gaan overnachten. Dat was echt leuk. We waren soms met 20 man. De begeleider was als een grote broer voor ons. Nu ga ik

er niet zoveel als vroeger, met school en werk heb ik niet veel tijd. Maar mijn jongere broer gaat er wel. En ik ben wel betrokken, maar we wilden het nieuwe lokaal mee helpen verven zodat het echt van ons is, maar we hebben nu niets meer gehoord. Er is veel werk om het mooi te maken en met Corona mocht er niet veel volk meer komen.

Maar nu, we zijn ouder en dus als we klaar zijn met voetbal dan blijven we nog wat hangen en dan doen ze moeilijk. En tijdens de ramadan is het vaak gebeurd dat er jongens werden opgepakt een paar minuten voor ze mochten eten. Expres. Ze werden in de *cachot* gestoken en ze werden pas morgenochtend vrij gelaten. We gingen dan naar kantoor om hun eten te brengen, maar ze zeiden: ‘Nee we hebben hem eten gegeven.’, maar dat was dan alleen maar

een droge boterham en een glas water. Als je zo'n dingen hoort, dan krijg je woede. Je hebt geen respect voor ons geloof. Want wat we doen is, we spelen voetbal tot het bijna tijd is en dan gaan we ons klaarmaken en bidden en dan eten. Ja, dan komen ze expres langs en zeggen: 'Het is bijna negen uur, het is overlast!'... en ik denk dat je in parken mag spelen tot 10 uur. Dus ja...

Ik kom ook soms in Brussel, dat is een andere mentaliteit. Ze zeggen: 'Zolang je geen problemen maakt, mag je hier zitten en doen wat je wil'. Ze zien dat we in grote groep zijn en we zitten en we spreken en lachen en luisteren wat muziek. En dat mag van hen, in Brussel is dat meer gebruikelijk dat jongeren ergens gaan hangen. En ze laten die ook met rust, bewust. Maar als er daar dan iets gebeurt, dan is het normaal dat de politie optreedt. Hier in Vilvoorde hebben ze schrik van veel Marokkanen bijeen. En de politie in Vilvoorde is ook soms lastig als er Frans wordt gesproken, ze denken dan dat dat jongeren zijn van Brussel. Maar in Vilvoorde wonen hier ook jongeren die geen Nederlands kunnen, ze zijn misschien net verhuisd vanuit Brussel. Ze kunnen niet direct Nederlands natuurlijk. Ze worden daar lastig van. En stel u voor in Brussel als ik een politie tegenkom, en ik spreek Nederlands dan zijn ze helemaal anders. Dan zijn ze meer blij. Want de agenten zoeken vaak iets om u tegen te houden. Allée niet iedereen hé, er zijn ook goeie bij, maar als ik dan Nederlands spreek, zijn ze vriendelijker.

(*) schuilnaam/artiestennaam

'IK MIS HIER IN VILVOORDE IETS VOOR MEISJES'

NJOMZA (17)

Ik woon in wijk Broek. Ik hou van koken en boeken lezen en met mijn zus spelen. Ik ga vaak met mijn familie op uitstap. En soms ga ik met mijn vriendinnen ergens naar toe. Dan spreken we af aan de kerk en dan bekijken we waar we naartoe gaan. Dan gaan we soms naar de Leuvensestraat een beetje winkelen of naar Docks Brussel. Ik ga wel liever naar Docks Brussel want in Vilvoorde is er niet zoveel.

Soms ga ik ook naar Brussel voor verjaardagsfeestje van vriendinnen. Ik heb vriendinnen die daar wonen. Maar op andere plekken kom ik niet echt in Brussel. Ik ga soms met mijn familie een wandeling maken, onder de brug of naar Drie Fonteinën of zo. Ik voel me meer thuis in Vilvoorde dan in Brussel. Hier ben ik meer op mijn gemak, ik ken hier alle plekken, hier kom ik bekenden tegen, mensen die ik ken. Maar in Brussel is dat niet. Ik heb een vriendin in Molenbeek en een in Schaarbeek maar mijn meeste vriendinnen wonen wel in Vilvoorde. Ik mag 's avonds laat niet overal komen want het is niet altijd veilig op straat, soms is er geen verlichting.

Ik mis hier wel in Vilvoorde iets voor meisjes. Met jongens samen gaan we ons niet zo à l'aise voelen, met meisjes samen uitstapjes doen, dat zou wel leuk zijn. Ik zou graag anderen leren kennen en nieuwe dingen leren doen, zoals samen sport doen, gaan wandelen, ergens een andere stad gaan bezoeken of zo. Of gaan zwemmen, samen koken, filmpjes leren maken... leren om make-up te doen, film kijken, ... ik ken zo geen echte plekken. Ik heb vroeger in Schaarbeek gewoond, daar had je dat ook wel. Mocht er zo een plek komen, dan denk ik dat het ook leuk is dat we met veel meisjes zijn.

ANTHONY en BILAL* (18)

‘DE POLITIE GEEFT STRESS. IK VOEL MIJ BANGER MET HEN ERBIJ’

Anthony: We spreken meestal af onder de brug of hier onder het afdak in de loodstuin en dan gaan we wat wandelen. Ik zit ook graag langs het kanaal om 's nachts naar de lichten te kijken. Er is niet veel voor jongeren te doen in Vilvoorde. Ik was in een instelling in Schaarbeek en ik ben daar toen eens in een jeugdhuis geweest, daar was het echt leuk: je kon kicken, playstation spelen, uitstappen maken, ... vrienden van mij gaan daar. Hier heb je wel Rojme maar dat zijn andere vibes, het zijn eerder mensen die voetballen die daar gaan. Je hebt bij de jongeren 'smoorders' en 'niet-smoorders'.

Bilal: Als ik naar een andere stad ga, is het naar Brussel. Naar Mechelen ga ik niet want vrienden van mij gaan daar naar school en onder Marokkaanse jongeren is het tussen sommigen echt een rivaliteit tussen Mechelen en Vilvoorde. Een jongen van Vilvoorde, iemand die ik ken, was in mekaar geklopt na school in Mechelen. Zijn gezicht was helemaal kapot. Het is niet zo bij alle jongeren maar soms speelt dat wel, dat is echt hard-core pesten.

Anthony: We hebben vrienden in Brussel en die komen soms naar Vilvoorde omdat het hier rustiger is dan in Brussel, het is anders. Hier zijn meer mogelijkheden, er is meer vrijheid. Alleen wil de politie niet dat we met veel mensen samen zijn. Als we met weinig zijn is er geen probleem. Maar als we met veel zijn, is het echt een probleem voor de politie en voor andere mensen, ook al doen we niets verkeerd. Gisteren zijn ze ook met een combi gekomen en ze hebben iemand meegenomen. Ik heb al veel dingen gezien van de politie en dat is echt niet leuk. Ze zeggen 'politie is jouw vriend' maar dat klopt niet, de politie is niet mijn vriend. De politie geeft stress. Ik voel mij meer bang met hen erbij. De jongeren van naast de quick die voetbal spelen hebben goeie contacten met de politie, ze praten ermee. Er zijn goeie politiemensen en sommigen praten met respect maar ik heb veel gezien. Ze overdrijven soms.

Bilal: Ja, we waren eens aan Schoeweaver in Houtem met een grote groep, ineens komen er combi's van verschillende plaatsen en we deden niets verkeerd. Toch moesten we onze schoenen uitdoen en blijven zitten voor zeker 40 minuten. Ze deden een grote controle en we mochten niet praten of bewegen. Er was geen respect, niets.

Anthony: Ik heb ook al heel veel gezien, aan het station, dat vergeet ik nooit. Ik heb dat aan mijn jeugdrechter verteld. Ik was in de winter aan het smoren aan het station en toen kwamen er drie combi's. Ik heb mijn joint weggegooid en ze kwamen naar ons en schreeuwden en vroegen waar onze weed was. Ze hebben mijn vriend aan zijn haar mee gesleurd. En ze zeiden dat we geen opvoeding krijgen van onze ouders en

dat we stelen en dat dat het enige is dat we kunnen. Dat weten zij toch niet, ik zeg toch ook niets over hun ouders. We moesten van de politie, in die koude, onze broek uitdoen en daar zo staan...

‘ALS WE MET VEEL ZIJN, IS HET ECHT EEN PROBLEEM’

Ik was een andere keer ook 48 uur in de cel, zonder eten en drinken. Dan hebben ze mij naar Brussel gedaan en dan kreeg ik daar een wafel, ik was toen 17 jaar. Mijn jeugdrechter zei dingen alsof ik echt een zware crimineel was en alsof ik niets goed doe. Die zei dat hij mijn dossier niet moest lezen om te weten dat ik niet veel waard ben. Mijn moeder heeft mij weggedaan en mijn vader was er niet. Nu woon ik bij mijn grootouders. Ik wil mijn A-attest nog halen, ik wou eerst niet meedoen want alles wat ik deed werkte niet of het werd erger thuis. Ik heb dan toch een klik gemaakt. En ik begrijp nu beter waarom het niet goed ging. Ik wil bij het leger gaan of mensen helpen. Of ik later nog in Vilvoorde wil wonen? Ik zal dat met mijn vriendin dan bespreken, dat moeten we dan samen beslissen.

(*) schuilnaam/artiestennaam

‘HET ZOU LEUK ZIJN EEN MANIER TE VINDEN VOOR JONGEREN IN VILVOORDE OM NEDERLANDS TE LEREN EN TEGELIJK LEUKE DINGEN TE DOEN’

LA KAMER* (18)

Ik ben geboren in Cameroen, opgegroeid in Vilvoorde en ik ga naar school in Brussel. Ik hou van dansen, met vrienden afspreken, naar feestjes gaan zoals verjaardagsfeestjes, barbecues,... en ik ben ook graag met mijn telefoon bezig; video's maken, me opmaken,... In Vilvoorde doe ik niet veel, ik ken hier jammer genoeg ook niet veel volk, misschien maar 10 man terwijl ik hier wel al 16 jaar woon. Ik ken een paar mensen maar die hebben hier vrienden die ze al heel hun leven hebben en ze gaan dan hier wat rondwandelen of ze spreken af onder de brug of spelen voetbal of skateboarden. Dat is een beetje jammer dat ik hier zo niemand echt goed ken. Want als ik hier ben ga ik gewoon naar de winkel of met mijn klein neefje naar het park. Voor de rest ga ik hier amper uit in Vilvoorde. Ook omdat hier gewoon niet veel te doen is, buiten het park en 'onder de brug'. Soms ga ik uit met mijn zussen en mijn nichten. Dan gaan we wel eens wandelen als het goed weer is, onder de brug, we nemen dan foto's, in de parkjes wandelen, spelen, dansen,... maar dat is met mijn familie dan.

Ik hou er ook van om naar het strand te gaan in Oostende, Hofstade of Diest, naar het zwembad in Vilvoorde of Brussel, trampoline springen,... Eigenlijk doe ik veel dingen in Brussel want daar is meer om te eten als je honger hebt, je hebt er Burger

King, MacDo... Hier heb je weinig keuze, enkel Quick. In Brussel, na 't school, gaan we soms iets klein eten, soms gaan mijn vrienden nadien mee met mij tot aan de bus of de trein tot ik vertrek. Ik voel me wel het meest thuis in Brussel want dat ken ik beter. Ik ken Vilvoorde eigenlijk niet goed buiten gewoon de plaatsen waar ik het over had. Ik ga ook soms naar Antwerpen om te shoppen want hier in Vilvoorde zijn niet de grote winkels zoals Primark, Zara,... En ook bijvoorbeeld: ik zal niet snel De Lijn nemen want de stopplaatsen worden niet aangegeven dus het is moeilijk om te weten waar je moet uitstappen.

Ik weet niet of ik later in België zal blijven wonen, ik zou misschien wel in Canada of in een kleine stad in Frankrijk willen wonen. Maar in België... dan eerder in Vlaanderen, ik denk dat daar meer te doen is, het is er properder, gezelliger. Ik zou misschien naar Brugge, Gent, Antwerpen of Aalst gaan. In Aalst heb ik vrienden van school wonen. Veel van mijn vrienden van Brussel, van school wonen zelf in Vlaanderen. Ze zijn soms verhuisd als ze bijvoorbeeld klein waren en Nederlands is voor hen nog te moeilijk, dus ze gaan in Brussel naar school. Ze komen vaak in Brussel omdat bij hen niet veel te doen is, zoals in mijn geval.

Ik zou zelf heel graag Nederlands leren maar bij ons op school,... we leren het wel maar ze pushen ons niet om het te kennen. De leraars zijn niet zo streng als die van wiskunde, het is alleen als je écht wil Nederlands leren en zelf heel gemotiveerd bent,... dan kan je het misschien wel leren. Ik kan me zelfs niet voorstellen in het Nederlands. Geen enkele persoon in Brussel zal zeggen dat hij Nederlands heeft geleerd op school, ze leren het van vrienden of op hun eigen.

Hier in Vilvoorde is er een groep jongeren waarvan de helft Nederlands spreekt en de andere helft gaat in Brussel naar school en spreekt Frans, maar die leren Nederlands van de anderen: ze horen het en ze zijn eraan gewoon sinds ze klein zijn. Ze kunnen het dus al beter. Het zou leuk zijn om een manier te vinden voor jongeren in Vilvoorde om Nederlands te leren en tegelijk leuke dingen te doen. Ik zou dat heel graag doen. Ik zou sowieso graag nieuwe mensen leren kennen hier en activiteiten doen zoals uitgaan naar Walibi of Hofstade. Onderweg kan je dan stilaan de mensen leren kennen en vrienden worden. Of bijvoorbeeld een barbecue organiseren en de vrienden vanuit Brussel uitnodigen.

Want veel vrienden van Brussel willen niet naar hier komen want hier is niet veel te doen, ze blijven liever in Brussel. Maar als we hen eens kunnen uitnodigen voor een barbecue of een picknick met muziek, dat is iets anders. En dan kunnen we onze stad voorstellen en praten over ons leven in Vilvoorde.

(*) schuilnaam/artiestennaam

BRAMS* (18)

Ik ben in Ukkel geboren en ik ben naar Vilvoorde gekomen toen ik twee jaar was. Ik voel me het meeste thuis bij mij thuis. Daar ben ik gerust. Ik ben graag thuis. Dat is geen probleem. Ik ging vroeger wel naar *Mish Mash* maar dat is voor de jongere mensen. Ik ben ook naar de Portaelschool geweest om kunst te leren toen ik klein was, ik kon geen Nederlands maar ik ging er wel. Ik ging ook veel zwemmen. Ik deed veel. Maar goed, als je opgroeit en je wil uitgaan is er eigenlijk niets. Dus als ik nu buiten kom, dan kom ik onder de brug, in Far-West, Marius Duché park, de loodstuin, Daar ben ik het vaakst met mijn vrienden. We babbelen er wat, we zingen soms, we voetballen of basketballen, we praten over onze projecten, over wat we willen doen, ideeën uitwisselen, ... zo brengen we onze dagen door. Dat babbelen is wel belangrijk want zo kunnen we mekaar begrijpen, zien waar iemand anders mee zit en dan kunnen we mekaar misschien helpen. Zo werkt dat. Waar we afspreken hangt af per dag, er zijn overal veel vrienden, het maakt niet uit waar we naartoe gaan om mekaar buiten te zien.

Als we met veel zijn gaan we onder de brug, in Far-West gaan we als we willen voetballen in Marius Duché gaan we als we met weinig zijn. Het is wel anders sinds de politie onder de brug is, ze kunnen het niet hebben dat ik geen Nederlands kan, ze zeggen: 'Wat doe je hier? Ga terug naar Brussel!' Ze praten tegen mij in het Nederlands en ze worden kwaad op mij. Soms is hier echt veel controle. Als je wat weed hebt, beginnen ze direct te dreigen, in Brussel laten ze je gewoon gaan. Het probleem is dat de ouders het niet mogen weten dus ze moeten het verbergen en roken buiten. Er zijn ook wel goede politiemannen.

Ik heb veel vrienden die muziek maken maar ze willen het niet zomaar aan iedereen tonen of waar iedereen bij is. Maar soms tonen ze dat wel aan mij. Dus

ik weet dat er veel talent zit, veel potentieel maar het is jammer dat ze dat niet gebruiken. Ik zou graag een studio maken, om samen te creëren en te laten zien wat we kunnen. Er is heel veel talent, niet enkel voor muziek. Ook bijvoorbeeld voetballen. Maar ze denken niet dat ze verder kunnen geraken, het is ook moeilijk hé als je dat alleen moet doen. Ze hebben iemand nodig die hen aanmoedigt, die hen geruststelt en verder helpt. Dat is hier niet in Vilvoorde. Dat is wel jammer. En er zijn ook meisjes die voetballen hé en muziek maken.

Vilvoorde is een mix van talen, ik heb vrienden die enkel Nederlands spreken, maar we begrijpen mekaar wel. Daar zit geen probleem. Ik leer ook Nederlandse woorden van hen natuurlijk. Ik ben ook

in Brussel naar school gegaan omdat een taal leren echt moeilijk is voor mij. Dus ik kon geen twee talen tegelijk leren, dat was echt te moeilijk voor mij. Dus mijn ouders hebben me in Brussel naar school laten gaan, toen we verhuisden naar Vilvoorde. Mijn broers zijn wel hier naar school geweest. Ik zou wel graag Nederlands volgen, dat is wel mijn plan. Want het brengt je iets bij en ik woon hier ook. Ik ga naar school in Brussel en ik heb daar ook vrienden en familie. Maar ik heb vooral vrienden in Vilvoorde. Hier ben ik opgegroeid, ik breng de zomer hier door. En mijn vrienden van Brussel komen soms naar hier. Voor sommigen is het systeem in Brussel beter, voor anderen is het systeem van Vilvoorde beter. Hier is het eerder een dorp. Mensen zijn hier eerder bang en gesloten, ze verstoppen zich. In Brussel is het niet beter of slechter. Het is gewoon anders.

hebben ze banken weggedaan. De vuilbakken laten ze staan. Het is zo dat de politie altijd langskwam, controleerde en dan zei dat we naar huis moesten gaan, ... ik denk dat ze niet meer wilden dat we daar zaten. Het is vooral als we met veel zijn dat er controle is, als we maar met een paar zijn is er geen probleem. Ook aan het station is er altijd controle. Mensen zijn dat beu die controles, ze gaan dan liever in Brussel uit.

Ik hoop dat het verandert in Vilvoorde. Dat het mensen gelukkig maakt. De vraag moet aan de jongeren worden gesteld: wat ze willen of ze willen mee werken, het hangt ook van hen af. Ik wil best in Vilvoorde blijven wonen, ik ben hier opgegroeid. Ik hou er wel van dat het kalm is.

(*) schuilnaam/artiestennaam

'IK ZOU GRAAG EEN STUDIO MAKEN OM TE LATEN ZIEN WAT WE KUNNEN'

Hier in Vilvoorde is veel ruimte, het is hier kalm, je kan gaan waar je wil. Het is hier ook groot. Maar vroeger waren hier wel meer plekken. Nu, bijvoorbeeld in het Marius Duché park hebben ze de banken weggedaan, ook in het Hanssenspark

FELICIA (22)

Ik doe graag make-up, make-up met effecten, bodypainting... Ik heb er een opleiding voor gedaan. En ook als model staan, dat doe ik heel graag! Als ik met mijn vriendinnen afsprek in Vilvoorde is dat om te picknicken, een beetje te gaan rondwandelen... En in Brussel gaan we om te winkelen of om een activiteit te doen zoals naar de cinema of bowlen of lasergun. Dat is hier niet dus daarvoor moet je al naar Brussel. Ik ben ook niet bang in Vilvoorde 's nachts, tegenover in Brussel daar ben je niet op je gemak maar hier is dat echt geen probleem.

Ik voel me het meeste thuis in Houtem, daar ben ik opgegroeid. Ik heb tot mijn zes jaar in Vilvoorde gewoond, maar ik kan het me niet herinneren. Ik ben van

Houtem. Ik heb er lagere school gelopen en dan ben ik in Vilvoorde naar school gegaan tot mijn 18 en dan naar Brussel. Voor mij is het altijd Houtem geweest. Ook al mijn vrienden zijn van Houtem. Er is een chiro, ik ben daar geweest, twee keer en ik vond mijn plek daar niet. Ik kon me daar niet vinden. Ik was ook nog heel jong, ik was ook de enige buitenlandse. Ik dacht: 'ik moet hier echt niet zijn'. Ik voelde me buitengesloten, ik was de enige die anders was. Ik heb dan ATS gevonden en dat vond ik wel leuk. Dat is meer divers, ook midden in de wijk. Je merkte ook mensen die van de wijk waren en de mensen van buiten de wijk: de mensen van de sociale woningen en de mensen van de gewone huizen, dat merk je direct! We weten dat Houtem een deel is van Vilvoorde maar we zien ons dorp wel echt als een apart bubbelkje.

‘IK VOELDE ME BUITENGESLOTEN, IK WAS DE ENIGE DIE ANDERS WAS’

Want we zijn dat gewoon; vroeger konden we ook niet zomaar gewoon weg. Want Vilvoorde is niet ver maar uw ouders gaan u niet alleen met de bus laten gaan. Als je dan ouder bent dan ga je wel naar Vilvoorde, om wat rond te lopen of te shoppen of zo. Er is wel niets in Houtem: er zou wel een voorziening moeten komen, met een programma voor jongeren. Als ik nu met vrienden van Houtem afsprek, dan blijven we meestal wel in Houtem, dan gaan we rondwandelen, op de bankjes zitten. Mocht er een leuke jongerenplek komen, we zouden er zeker naartoe gaan. Het ideale jongerencentrum is gewoon een plek waar je naartoe kan gaan, om wat te

chillen, iets te drinken, activiteiten doen zoals een film kijken of samen koken of gewoon spelletjes spelen, dat kan ook tof zijn.

Ik heb er over nagedacht, ik zou het zeker zien zitten om in Houtem te blijven wonen later. Het is een goede plek om uw kinderen op te voeden, het is er rustig, ge hebt daar leuke mensen, goede mensen, het is een mengeling van cultuur: alles zit daar. En met de auto zijn we helemaal niet ver van Antwerpen, Mechelen, Brussel... We geraken overal vrij snel. We zijn in het midden. Ik ben geen stadsmeisje, ik ben eerder een

dorpsmeisje; ik heb altijd in een dorp geleefd. Dat is goed om te weten dat ik binnen de tien minuten in de stad kan zijn maar daarna kan ik terug naar de rust van mijn dorp. Dat is perfect! Het is leuk om naar de stad te gaan maar altijd fijn om terug te keren naar uw rust. Ik zou hier ook echt wel kopen want ik ben hier wel content!

NASSIRA (22)

Ik ben van Kassei, ik heb sociaal werk gestudeerd en nu doe ik agogische wetenschappen. Dat is eigenlijk gegroeid uit waar ik in mijn vrije tijd mee bezig ben. Zodra ik tijd heb spreek ik af met de meisjes van de meisjeswerking of de speelpleinanimatoren. Ik ben bij 1001Schakels geweest, ik ben speelpleinmonitor geweest en ik heb voor mijn stage bij Alif Lam de meisjeswerking opgestart. Op de duur waren er zoveel meisjes dat het niet meer haalbaar was. Dit toont wel de nood aan van zo een meisjeswerking.

Vroeger, toen we klein waren, sprak ik vooral af op het pleintje aan het buurtcentrum van Kassei. Daar ben ik opgegroeid, we spraken daar dan altijd af met de meisjes en jongens van de buurt, om te babbelen of te voetballen enzo. Toen we dan wat ouder waren en in het centrum naar school gingen, is dat wat verwaterd. Dan hebben we andere vrienden leren kennen en spreken we vooral af in het centrum, aan de Kanaalzone, aan de bankjes, dat is echt super gezellig. Of soms gaan we naar het Hanssenspark. Maar in de Leuvensestraat bijvoorbeeld, daar ga ik echt nooit naartoe. Tenzij ik dringend iets nodig heb, ga ik snel hier in het centrum, maar echt om te shoppen, ga ik eerder naar Brussel. Ook om iets te gaan eten, dat doe ik hier niet, want je hebt hier toch wel wat keuze eigenlijk maar dat doe ik niet. Om iets te gaan eten, ga ik meestal naar Antwerpen. Eigenlijk is dat om dan eens weg te zijn uit Vilvoorde, om eens een andere sfeer op te snuiven. Want hier zijn we altijd natuurlijk.

In Antwerpen is een heel andere mentaliteit, je ben er precies in het buitenland. Ze zien de wereld anders, ze hebben een heel open mentaliteit. Ik heb mijn stage daar gedaan en bijvoorbeeld de Marokkaanse gemeenschap daar is veel meer open minded dan in Vilvoorde. Bij hen is het heel normaal als een meisje om 23uur iets uit gaat eten enzo, maar hier gaan ze zeggen: 'ik ga mijn zus niet buiten laten om 23uur ofzo'. Op dat vlak is er wel zo een verschil. In Antwerpen is iedereen bezig met zijn eigen leven, hier is iedereen bezig met mekaar van ik heb die gezien daar met die... Hier zijn ze echt meer zo... tegelijk het is omdat iedereen hier met mekaar is opgegroeid. Je kent

mekaar van school of van de Arabische school en er is een soort broederschap wat maakt dat mensen een beschermend gevoel hebben naar mekaar toe. Maar ze tonen dat op een foute manier, ze worden dan kwaad of jaloers ofzo. Maar eigenlijk is dat een teken van liefde van 'ik wil mijn zus of mijn zuster beschermen' maar daar (in Antwerpen) is dat niet. Iedereen leeft er zijn eigen leven. Het is groter, de mensen kennen mekaar veel minder. Het is veel meer open minded. Het is ook meer een gemixte cultuur: het is er heel gewoon als iemand met een Belg trouwt of zo. Dat is heel ok. Maar hier gaan ze daar echt een heel drama van maken van 'OMG, die is getrouwd met een andere afkomst!'. En dat is toch wel een verschil. Als je dan naar Antwerpen gaat, dan weet je: 'ah, ok, het ligt gewoon aan ons, het is niet de hele Marokkaanse gemeenschap die daar zo over denkt. En dat geeft toch een klein beetje hoop in de wereld.

Als je nog niet weg kan uit Vilvoorde, als je jonger bent... is er niet veel. Dat is ook de reden waarom ik de meisjeswerking heb opgestart. Want zo een plaats missen meisjes wel in Vilvoorde, een plaats waar meisjes gewoon alles kunnen bespreken, dat mis je wel. Het is die binnenruimte, een jeugdhuis, dat is hier wel een gemis. Als het dan slecht weer is, kan je niet naar een park of wat gaan wandelen. Dan is een jeugdhuis waar je gewoon kan binnenlopen wel belangrijk. Een jeugdhuis dat vrij is voor iedereen maar waarbinnen een veilige plek is, een apart hoekje of zo, waar je wat met je groep kan gaan zitten. Dat heb je bij Rojm in Mechelen, dat is echt heel mooi om binnen te gaan, het is heel toegankelijk. Er zijn heel veel verschillende kleine ruimten, naast de grote ruimte beneden. Beneden zitten dan veel jongens en dan denk je *shilt'* maar je kan dan makkelijk wel naar

een andere kleine ruimte of zo. Die meisjes komen binnen en zijn niet op hun gemak door die jongens maar met die kleine ruimten, gaan ze dan wat apart zitten en na een uurtje of zo, zijn ze dan wel op hun gemak om ook bij die jongensgroep aan te sluiten. Zo stapjesgewijs met die kleine ruimten is dat wel ideaal. Ze hebben ook een groot voetbalterrein gezet, waar ook meisjes voetballen, er is een fitness plek. Er is ook soms een 'ladies only'-uurtje en dan mogen de meisjes daar alleen binnen zitten. En dan als de jongens ook mogen binnen komen, dan hebben de meisjes de keuze om te blijven of te vertrekken. Het is de bedoeling dat dit ook in Vilvoorde komt.

'EEN JEUGDHUIS, DAT IS HIER WEL EEN GEMIS'

Het is wel belangrijk om voor jongeren te zorgen want zij zijn de ouders van morgen. Hier zijn zoveel jongeren en de jongeren hier hebben echt niks. ROjm wordt nu hier opgestart. Maar ik ken echt mensen die naar Antwerpen gaan, een uur op de trein zitten om naar een jeugdhuis te gaan. En het gaat er niet altijd per sé om veel activiteiten te laten doorgaan, gewoon een ruimte waar mensen mekaar kunnen ontmoeten is ok. Maar die inrichting is belangrijk. Als je gewoon met een plek kan beginnen, dan kunnen activiteiten wel volgen. Jongeren maken ook wel hun plek, ze nemen initiatief.

Of ik in Vilvoorde zou willen blijven wonen? Ik denk het wel omdat ik het een uitdaging vind om mijn stad mee te veranderen. Dat is mijn *drive*.

ACE* (25)

‘TRUST THE YOUTH!’

Nu kom ik vooral veel bij mijn vrienden thuis. Toen ik jonger was, ging ik meer rondhangen in het centrum, Park Marius Duché, het Hanssenspark,... op pleintjes enzo. We gingen gewoon wat rondhangen. Toen was ‘onder de brug’ er ook nog niet. We gingen minder rondhangen bij het station, dat was eerder voor de ‘station boys’ zal ik maar zeggen. Het is niet zo dat we enkel omgaan met anderen die je herkent als iemand ‘van bij u’, daar maken mensen graag iets van. Maar dat is niet zo bewust. We kwamen wel vaak in groepen met anderen ‘van bij zich’ want dat is wel

makkelijker om naar die mensen naartoe te gaan. Maar ik liep ook met Marokkanen rond, met mensen van Broek, van Far-West, van Houtem,... Ja, gewoon met iedereen.

Ik zat op de leukste school, wat nu VIRGO plus is, er was niet te veel criminaliteit, maar ook niet te streng. Maar de directeur was wel niet ok, we mochten niet rondhangen voor de school. Hij kwam wel altijd iedereen weggagen, elke morgen. Op een jonge leeftijd is dat toch normaal dat je rondhangt. En als je niets verkeerd doet, dan is dat toch ok om rond te hangen? Hij kwam constant rond om ons weg te jagen, elke morgen.

‘WE WILLEN GEWOON EEN PLEK OM TE CHILLEN, MEER HOEFT DAT NIET TE ZIJN’

Hij is ook eens in mekaar geslagen. Wij zijn al minoriteit, we hebben niks te verliezen. Dus, wat is dat? Een dagje nablijven? Als ik tiener was, deden we veel domme dingen omdat er niets was. Het jeugdhuis was vroeger amper open hoor. Het was vroeger achter de bib. Ik, in mijn geval, ... de jongeren, we waren daar bijna nooit. Ik ben er pas een paar jaar geleden eens geweest. En dat was wel goed, er was een pingpongtafel, een PlayStation, wat zaalvoetbal... Dat is het enigste wat we nodig hadden. We willen gewoon een plek om te chillen, meer hoeft dat niet te zijn. En als er een PlayStation kan zijn, ja. Dat is tof. Dat is het enigste dat we willen!

Iedereen wou in het centrum van Vilvoorde zijn, dat was de place to be, het centrum was in. Daar gebeurden de dingen, op straat! Daar gebeurde de meeste criminaliteit, dat was niet goed hé maar dat was wel in als plek. Als er niets is om te chillen, gaan we domme dingen doen, we gaan inbreken, of stelen, of drugs dealen. Jonge mensen van nu doen veel om aan geld te geraken hé, ze zien van alles passeren van kleren van Gucci en zo en mensen willen dat ook. Maar we hebben het niet zo goed als Pieter of Bart. Je moet begrijpen: criminaliteit is tegen de wet maar het is overleven hé, het is nood. Je wil je ouders helpen. Maar je denkt: ‘Ik mag niet werken, wat kan ik doen?’ Je bent op je hoede, je bent altijd paranoia. Het is niet makkelijk hé! Maar het zijn entrepreneurs hé! Ze hebben een netwerk hé! Ze moeten snel kunnen verkopen. Maar het is nood hé! Ze krijgen

dezelfde kansen niet, je cv wordt gescheurd! Het is vernederend! Je wordt uitgelachen omdat je ergens probeert binnen te geraken. Mochten we nu dezelfde kansen krijgen... maar daardoor zou ik stomiteiten beginnen doen. Het is een manier om te overleven, het is niet een manier om te leven; dat is geen keuze. Je kan misschien er geen huis mee kopen maar je kan wel je huur betalen. Maar het is spijtig.

Een crimineel zal altijd zeggen dat hij het niet leuk vindt, hij heeft misschien een kind. Hij heeft misschien een strafblad, hij vindt geen werk. En als je terug in het gewone systeem wil gaan, is dat ook heel moeilijk als je ‘makkelijk’ geld hebt verdiend. Het is niet evident. Ze beginnen heel jong hé, met die toestanden. Zelf heb ik het ook heel jong gekend hé! 11, 10,... mijn broer 8, 7, 6... dat is niet een goeie manier om te ... eigenlijk zou een kind van zes jaar dat niet moeten kennen hé! Het maakt je snel volwassen, je moet snel gaan denken, je moet oppassen voor dit en voor dat. Je bent bezig met andere dingen. Je kan snel rekenen maar je hebt dat niet in de school geleerd hé! Je denkt dat de anderen van uw leeftijd achter staan, maar je bent veel te volwassen voor uw leeftijd; dat is niet ok hé. Het is triestig en spijtig hé. Ik, door dit denk ik twintig keer sneller dan een gewoon persoon. Soms denk ik: ‘ik denk teveel na, oooww, rustig!’ maar die lifestyle is zo, als je niet snel denkt ... het gaat om leven of dood. Als je niet

snel denkt, of sneller dan degene die voor je staat, dan verlies je. Je gaat dan zodanig snel beginnen denken... je doet bijvoorbeeld een transactie maar je zit al ergens anders met je hoofd. Dealers zijn er nooit bij. Hun hoofd is al helemaal weg terwijl ze nog voor u staan hé. Dat is spijtig want hun systeem is kapot vanbinnen.

Ik heb geen stafblad, godzijdank. Het had erger kunnen zijn. Ik heb vrienden die gevangenis hebben gedaan en ik moet zeggen 'het is een *struggle*' hé. Mijn verhaal is dat van een ander hé, er zijn er zoveel. Ik heb gewoon een stem en ik gebruik die. Mensen hebben vaak zoiets van 'fuck het systeem' maar zo denken zou me vertragen in wat ik doe. Mijn mentaliteit was vroeger ook 'ik heb niets te verliezen', ik zal toch altijd meer moeten werken dan iemand anders. Nu is dat anders, ik weet dat dat niet de mentaliteit is die je moet hebben. Nu heb ik een klik gemaakt, ik weet dat dat niet werkt. Ik heb me wel vroeger te veel gefocust op 'ik ben minder waard' en nu ben ik meer bezig met succesvol te zijn. Ik werk nu halftijds in een kantoor en dan halftijds ben ik met mijn muziek bezig.

Ze zullen vanuit zichzelf 'mijn naam uit hun zakken halen'. Ook al die clichés... dat is spijtig dat er clichés zijn. Criminelen zijn de minoriteit. Maar door hen gaan mensen naar ons allemaal kijken als criminelen. Weet je wel hoeveel zwarte jongeren nu hun bachelors halen? Dat komt helemaal niet in het nieuws! Waarom praat je niet over de dokters en de leerkrachten die we hebben? Spijtig genoeg.

Ik ben eigenlijk iemand die graag alleen is, ik ben 'solitaire' zoals ze zeggen. Mijn leven is muziek luisteren. Vroeger ook. Zolang ik muziek had, kon ik op mijn gemak sterven. Het was ook sport bij mij: ik voetbalde. Dat was ook een van mijn talenten maar niet mijn grootste talent. Maar muziek was wel echt heel belangrijk. Ik heb notenleer gedaan, ik moest daar naartoe van mijn vader. We hebben een muzikale familie. Maar ik kon dat makkelijk, zonder naar de les te gaan. Het was alleen maar theorie, het werd wat saai en ik ben er dan mee gestopt. Voor uw 18 ga je veel uitproberen, maar een tiener komt

automatisch op het juiste spoor weer terecht. Ik heb gemerkt met sport dat dat toch niet mijn ding was, dan heb ik mij gefocust op muziek. Ik ben terecht gekomen in een opnamestudio. In Mechelen is een jongerencentrum, daar heb je opnamestudio's, naast het jeugdhuis was een pleintje om te voetballen, je kon er boksen, een beetje thaiboksen, turnen, pingpong, PlayStation, computers voor uw huiswerk, er waren ook talentenshows... maar ja. In Vilvoorde was dat niet hé! Dat is echt zo spijtig! Nu ben ik ouder, ik kom meestal bij vrienden thuis. Een vriend van mij in Vilvoorde die doet nu zo 'cozy partys': er is muziek, er is eten en drinken. We willen gewoon chillen. We zijn volwassen nu, sommigen hebben al kinderen enzo. Wat heb je nu in Vilvoorde? Je hebt de Kruitfabriek, maar komen daar jongeren? Ik kom daar, ik repeteer bij Noise Gate. Maar daar zou je zoveel kunnen doen in de Kruitfabriek! Dat zou echt the place to be kunnen zijn voor jongeren. Maar ik zie daar nooit jongeren.

Ik wou zelf iets doen met muziek, voor jongeren, iets wat mensen kan samen brengen. En ik ben gaan zoeken. In Amerika deden ze *block party's*, in de straten, in de wijken. De mensen komen gewoon naar buiten, in de buurt. Gewoon een podium met muziek en eten. Het is aangenaam. In plaats van een zaal te huren, dat is al meer exclusief. Snap je? Dat wou ik echt doen. Ik heb dat in Vilvoorde willen doen, ik wou iets teruggeven voor de community, ik wou iets doen voor mijn stad. Ik heb dat bij de Jeugddienst besproken en ze zeiden: 'we hebben dat geprobeerd met jammen onder de brug'.... (zucht) Ja. En als ik frietjes nodig heb, ga ik naar een Belg.... Snap je? Geef het over aan de mensen van de cultuur zelf. Ik weet hoe het werkt. *Don't worry! Trust me!* Zorg gewoon dat de straat

is afgezet, ik maak de rest. Ik kan niet samenwerken met iemand die er geen vertrouwen in heeft. Vertrouw mensen! Ik ben dan naar Brussel gegaan, met iemand die in mij geloofde en mij een plek gaf. Dat is echt een succes geweest. Ze zeggen altijd we komen niet met ideeën. *Trust the youth!* Ik zal misschien niet van mijn project profiteren maar ik doe het voor de andere generaties. Muziek is mijn ding. Maar misschien is er iemand die iets met boksen wil doen of een tekenaar die ook iets wil doen... mensen hebben ideeën! Ik had gewoon een plek nodig. Geef ons een gratis plek en we maken er iets van! De procedures bij de stad zijn te complex. Burgemeester Hans Bonte, hij is echt kort bij de jongeren. Ik had echt een gesprek willen hebben met de burgemeester. Maar ik denk dat ik ooit eens aan zijn deur ga kloppen.

(*) schuilnaam/artiestennaam

Kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties en publieke ruimte.

Het gevecht om ademruimte!

Ikrame Kastit- Uit de marge

De publieke ruimte, iets vanzelfsprekend maar voor kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare posities enorm belangrijk. Zij wonen meestal in woningen met weinig ruimte en geen buitenruimte ook zijn er minder financiële middelen voor vrijetijdsaanbod. Het openbaar domein zijn de plekken waar ze hun vrije tijd in doorbrengen, waar ze hun vrienden tegenkomen, waar ze rondhangen en zichzelf ontwikkelen. Toch worden kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties regelmatig bestempeld als overlast, met zelfs inzet van politie hierrond zoals systematische identiteitscontroles of GAS-boetes.

De publieke ruimte is bij uitstek de site waar verschillende groepen van de bevolking met elkaar in aanraking komen. Uiteenlopende noden, visies en belangen met een fysieke neerslag komen er bijeen. Hoewel dit zonder meer voor uitdagingen zorgt voor lokale beleidsmakers, liggen in dit gegeven ook heel wat mogelijkheden voor constructieve leerprocessen. Conflicten zijn, behalve een (beleids) probleem, immers ook pedagogisch waardevolle momenten in het creëren van betrokken burgerschap. Experimenten rond conflicthantering leveren positieve resultaten op, doordat ze inspelen op de positie van en interactie tussen verschillende individuen en groepen in de samenleving.

De vertrouwensband van waaruit (jeugd) opbouwwerkers opereren is voor lokale besturen een belangrijk aanknopingspunt om een beleid te ontwikkelen afgestemd op de noden van alle groepen in de

samenleving. Vanuit het basiswerk krijgen de stem en belangen van zij die vanuit hun maatschappelijke positie het minst van zich laten horen, toch vertegenwoordiging en verdediging. Die vertrouwensband creëren en onderhouden met groepen die vanuit een opeenstapeling aan kwetsingen vaak een sterk wantrouwen ontwikkelden tegenover maatschappelijke actoren, is een intensief proces. Dit proces vraagt heel wat tijd en regelmatige bijsturing. De nadruk op cijfermatige verantwoording en controleerbaarheid die via het management-denken in de hedendaagse beleidslogica terecht kwam, dreigt echter tot een voorkeur te leiden voor beheersbare, controleerbare en op korte termijn evalueerbare projecten, die kunnen worden afgerekend op hun korte termijn resultaten.

De 'veilige thuishaven' die een gevestigde jeugdobouwwerking voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren kan bieden is enorm. Inzetten op die 'veilige thuishaven' is dan ook belangrijk, we moeten de publieke ruimte zien als een plek waar alle kinderen en jongeren van gebruik kunnen maken. We moeten van die idee uit, een beleid ontwikkelen samen met kinderen, jongeren en (jeugd) opbouwwerkers. Deze aanpak zorgt ervoor dat je conflicten in publieke ruimte kunt aanpakken of zelfs voorkomen. Echte participatie van kinderen en jongeren in dit proces en het verzekeren van vertrouwensband van professionals maken dag en nacht verschil.

Uit De Marge

(Bron: Onderzoek JONGEREN IN DE PUBLIEKE RUIMTE, Uit De Marge)

Een gezonde publieke ruimte voor jongeren

Logo ZenneLand

Gezondheid is meer dan de som van persoonlijke keuzes en genetische factoren. Ook onze omgeving heeft er een grote invloed op. Een gezonde publieke ruimte zet in op kernversterking, ondersteunt actieve verplaatsing en geeft ruimte aan bereikbare en functionele natuur in kernen en open ruimten. Een gezonde publieke ruimte is rookvrij en voorziet ruimte voor gezonde voeding. In een gezonde publieke ruimte is ontmoeting en actieve vrije tijd vanzelfsprekend.

Stimuleer actieve vrije tijd.

Bewegen is gezond. Helaas bewegen ook jongeren vaak te weinig in hun vrije tijd. Een beweegvriendelijke publieke ruimte kan hen stimuleren om meer te bewegen. De inrichting en de bereikbaarheid van de publieke ruimte zijn daarbij sterk bepalend. Daarin investeren is belangrijk, en voor groepen met een lage socio-economische status is het belang het grootst: zij zijn voor hun actieve vrijetijdsbesteding vaak sterk afhankelijk van de nabije publieke ruimte omdat zij meestal niet over een eigen tuin beschikken, of omdat de drempels tot een gestructureerd vrijetijdsaanbod voor hen te hoog zijn. Daarom is het essentieel om te investeren in kwaliteitsvol ingerichte en kosteloze ontspanningsplekken dicht bij huis, en in een gestructureerd recreatief aanbod op maat (zoals jeugdobouwwerk en buurtsport). Jongeren moeten toegang hebben tot actieve vrije tijd op verschillende schaalniveaus; Zowel op straatniveau, buurtniveau, wijkniveau, gemeentelijk/stedelijk als regionaal niveau, en verbonden in een netwerk van wandel- en fietspaden en openbaar vervoer.

Ook de bibliotheek, de school of het jeugdhuis kan in dit netwerk opgenomen worden. Mogelijke maatregelen zijn 'leefstraten', 'speelstraten', 'speelweefsel', 'toegankelijk groen', geoptimaliseerd netwerk trage wegen, enz.

Maak van de gezonde keuze de gemakkelijkste.

Publieke ruimte kan bijdragen tot een gezonde levenswijze, door de keuze voor gezonde voeding te vergemakkelijken. Een lokaal bestuur kan de toegang tot gezonde voeding vergroten, door het subsidiebeleid af te stemmen op initiatieven zoals volkstuinten, of marktkramen met een gezond aanbod, door te investeren in drinkwaterfonteinnetjes, of haar oor te luister leggen bij inwoners van kwetsbare buurten en de drempels in hun toegang tot gezonde voeding in kaart brengen. Zoals bij alle thema's en beleidsdomeinen waarrond een lokaal bestuur werkt, is bij de toegang tot gezonde voeding ook een verhoogde aandacht voor kwetsbare groepen nodig. Burgers die in een minder 'voetgangersvriendelijke' buurt wonen hebben meer kans op overgewicht en zwaarlijvigheid. Bovendien hebben burgers in die buurt, ook een verminderde toegang tot verse, gezonde voeding. De interactie tussen het thema voeding en het thema beweging, of meer specifiek walkability van buurten, is zeer belangrijk.

Mentaal welbevinden en de publieke ruimte.

Goed in je vel zitten is belangrijk voor iedereen, ook voor jongeren uiteraard. Wie zich mentaal goed voelt, ontplooit beter zijn talenten, gaat beter om met

stress en belangrijke levensgebeurtenissen, werkt productief en vruchtbaar, en draagt meer bij tot de gemeenschap. En laat nu de woonomgeving een grote invloed hebben op het mentale welbevinden, ook van jongeren. Aangename, groene en veilige plekken zullen het mentale welbevinden positief stimuleren.

Maak van gezonde lucht een recht.

De inrichting van de publieke ruimte heeft een grote invloed op onze mobiliteit en de luchtverontreiniging. Een ruimtelijk beleid dat gebaseerd is op een autoafhankelijk leven zorgt voor heel wat gezondheidsproblemen zoals een slechte luchtkwaliteit en veel geluidshinder, maar ook voor een terugval in het aantal mensen dat beweegt.

Laat je ondersteunen.

Zowel het Vlaams Instituut Gezond Leven als de lokale gezondheidsmedewerkers bij Logo Zenneland kunnen advies geven over gezondheidskwesties in de publieke ruimte.

Contacteer Logo Zenneland voor ondersteuning en advies:
info@logozenneland.be, 02 582 75 91.

Meer achtergrondinformatie en inspiratie is te vinden op de website
www.gezondepubliekeruimte.be

Uitdagingen in een jonge en snel groeiende stad

Moad El Boudaati, schepen van Jeugd, sport, cultuur en evenementen

Vilvoorde is een van de jongste en snelst groeiende steden van Vlaanderen. Dit brengt heel wat uitdagingen met zich mee. Verjonging betekent dat er meer scholen nodig zijn, dat deze jongeren moeten kunnen sporten in een sporthal, dat er extra vrijetijdsaanbod wordt voorzien en dat de jongeren kunnen vertoeven in hun eigen jeugdhuis. Al deze voorzieningen vragen heel wat budgetten die niet altijd te beschikking staan van lokale overheden. Ter illustratie, aan het tempo dat Vilvoorde groeit zou de stad elk jaar een nieuwe school moeten bijbouwen om tegemoet te kunnen komen aan de vraag. We staan voor gigantische uitdagingen die we aangaan met de middelen die we hebben. Het is met reden waarom we al jaren pleiten om erkend te worden als centrumstad. Dit houdt in dat we aanspraak zouden maken op extra middelen uit het Steden- en gemeentefonds. Voor Vilvoorde zou dit neerkomen op een bedrag van 10 miljoen euro per jaar. Daar kan je op een legislatuur heel wat scholen, jeugthuizen, openbaar domein, ... mee aanleggen.

Niettegenstaande de moeilijke financiële situatie van heel wat gemeenten zijn er veel zaken die gemeenten wel kunnen doen. Zo zetten we in Vilvoorde hard in op lokaal talent. Heb je als jongere het idee om een boek te schrijven of als je een rap filmpje wil opnemen, dan kan je steeds bij de cultuurdienst terecht voor zowel begeleiding als voor financiële ondersteuning: <https://www.vilvoorde.be/socio-culturele-projectsubsidie>

‘DE OPENBARE RUIMTE IS VAN IEDEREEN’

De openbare ruimte is van iedereen, ook van de jongeren. Als jongeren een plaats claimen, worden ze snel weggezet als ‘hangjongeren’ die niet gewenst zijn. We mogen niet meegaan in zulke denkpatronen. Een plaats waar jongeren samenkomen moeten we als opportuniteit aangrijpen om daar iets positiefs mee te doen. Dit kan op verschillende manieren. Als voorbeeld kunnen we de Loodstuin nemen in Vilvoorde. De jongeren die daar komen kan men een verantwoordelijke functie geven zodat ze zelf kunnen kiezen wat ze met die ruimte doen. Daardoor zullen ze zelf zorg dragen voor die plek en zullen ze die op een positieve manier *claimen*. Daarom zijn initiatieven als deze zeer belangrijk. Als schepen van jeugd, sport, cultuur en evenementen zal ik initiatieven die de jeugd versterken blijven ondersteunen en steeds op zoek gaan naar manieren om op een laagdrempelige manier jongeren te betrekken.

Aantrekkelijke plekken voor alle jongeren!

Jakke Meysmans, Voorzitter Jeugdraad Vilvoorde

Ruimte is een schaars goed. In een stad die constant in verandering is, staat ruimte onder druk. Niet enkel de fysieke ruimte, maar ook de psychologische ruimte en zeker dan voor jongeren. De wijk in Houtem wordt gerenoveerd met nieuwe woningen en aan het kanaal verschijnen elke dag nieuwe gebouwen en op straat voelen jongeren zich gevisieerd door de politie. Tegelijkertijd blijven kansen onderbenut of onbereikbaar voor jongeren. Talenten en engagementen van jongeren blijven onder de radar of worden – al dan niet onbewust – afgeblokt, door een gebrek aan voorzieningen of plekken waar jongeren zich thuis voelen. In onze omgeving kennen we jongeren met talenten, in verschillende disciplines. Maar kunnen zij die talenten in de schijnwerpers zetten? De publieke ruimte kan die rol als platform om talent tot uiting te brengen perfect vervullen.

Binnen de Vilvoordse jeugdraad denken we af en toe na over die publieke ruimte en hoe deze een meerwaarde kan zijn voor jongeren. De jeugdvriendelijke inrichting van die publieke ruimte is geen sinecure, want een plek inrichten voor jongeren is geen eenvoudige opdracht. Een glijbaan is niet geschikt voor zeventienjarigen, een avontuurlijke speeltuin is moeilijker bereikbaar voor jongeren in een rolstoel en een skatepark kan alleen gebruikt worden voor sportieve skaters. 'Jongeren' kunnen we dus nog differentiëren. We herkennen als jeugdraad dus die moeilijke context.

Niet iedereen gaat graag voetballen op de pleintjes onder de brug, daar moeten we ons bij neerleggen. Er zijn nu eenmaal jongeren die graag coderen, paardrijden of bricoleren met hout. Deze zaken zijn nu eenmaal moeilijker te voorzien in de publieke ruimte (maar niet onmogelijk). De vraag is dan of we een zo divers mogelijk aanbod moeten voorzien aan ruimtes, waar jongeren gebruik van kunnen maken of we deze niches moeten overlaten aan verenigingen of zelfs de privé. De draagkracht van verenigingen, de sociale sector, stadsdiensten en -bestuur is immers ook beperkt. Een goede mix van deze beide lijkt me wenselijk, want soms weten jongeren niet wat er allemaal bestaat, maar daarvoor is coaching, toeleiding en begeleiding van jongeren nodig. Momenteel is daar een gebrek aan, aan plekken waar jongeren gecoacht worden om hun hobby uit te voeren en deze

‘ZO EEN PLEK BIEDT OOK KANSSEN TOT ONTMOETING TUSSEN VERSCHILLENDE (SUB-)CULTUREN’

open te stellen voor andere jongeren met dezelfde interesses. Op die manier kan één professional verschillende initiatieven aansturen en duurzaam verankeren in onze stad, zonder voor elk initiatief een resem betaalde krachten te voorzien.

Over een jeugd ontmoetingscentrum met een open aanbod is al vele jaren sprake, al dan niet op de Asiat, maar is er tot op heden nog niet. Een plek die een veilige ruimte kan zijn voor jongeren, alsook een plek die hen stimuleert en kansen geeft om te leren, zich te engageren, te ondernemen, ervaringen op te doen, dat missen we wel. Zo een plek biedt ook kansen tot ontmoeting tussen verschillende (sub-)culturen.

Vilvoorde heeft heel wat aantrekkelijke plekken, denk maar aan de sportplekken onder de brug, de vernieuwde speeltuin in het Hanssenspark of de Loodstuin, die ideaal is voor kinderen. Toch zijn er nog enkele plekken die een opsmukbeurt kunnen gebruiken: denk maar aan de wijk in Houtem of een skatewaardig alternatief voor het Tyndalepark. En ook de Asiat-site is helemaal nog niet instapklaar. Wanneer de middelen zo schaars zijn, moeten we er voor zorgen dat infrastructuur door zoveel mogelijk doelgroepen en organisaties kunnen gebruikt worden. Denk bijvoorbeeld maar aan Het Ruitersrijcomplex. Dat is een groot gebouw dat fijn is om te gebruiken,

maar buiten enkele evenementen en de speelpleinzomer wordt dit niet zoveel gebruikt. Hetzelfde met schoolspeelplaatsen, eind 2018 konden scholen een subsidie van Vlaanderen van max. 15.000 euro krijgen om hun speelplaats open te stellen voor verenigingen, de buurt en andere organisaties. Het is dan ook spijtig dat er geen enkele school hier aan heeft meegedaan, en dat terwijl veel scholen verbouwingen uitvoeren (Departement CJM – Jeugd, 02/05/2020).

Hoe dan ook zal de overdekte (semi) publieke ruimte gedeeld moeten worden en de publieke ruimte in open lucht zo veel mogelijk jongeren moeten plezieren. Want plezier zorgt voor fun en zorgt er voor dat jongeren graag op een plek zijn en er ook respect voor hebben. Zo verkrijgt je dat jongeren eigenaarschap gaan verwerven over een bepaalde plek en nemen ze eindverantwoordelijkheid en engagement op om betekenis te geven aan hun peers, buurt, stad – en breder – de gehele samenleving via die plek waar ze graag zijn. Op die manier krijg je zelfs plekken waar jong en ouder plaats maken voor elkaar, in een diverse samenleving.

NAWOORD

De jongeren wiens stem we hier laten horen zijn stuk voor stuk moedige en sterke getuigen. Enerzijds weten ze heel goed wat ze voor zichzelf willen, wat belangrijk is in hun leven. En anderzijds reflecteren ze spontaan over de collectieve noden; ze hebben namelijk een duidelijk beeld van wat hun vrienden en leeftijdsgenoten nodig hebben. We zien ook dat de leefwereld van Vilvoordse jongeren vol spanningsvelden zit. Aan de ene kant de nood aan de veilige ruimte en het bekende van de eigen (sub)groep, het belang van kalmte en rust, van het kunnen thuis komen en van het zien van bekenden in de publieke ruimte. En aan de andere kant het rusteloze, het op zoek gaan naar uitdagingen en het onbekende, naar nieuwe ervaringen en de drang om eigen grenzen te verleggen.

Doorheen hun verhalen en de bijdragen van experts en beleid, vinden we een aantal rode lijnen.

Eerst en vooral gaven de jongeren aan dat die publieke fysieke ruimte voor hen erg belangrijk is. Het belang van en de nood aan een vrije en kwaliteitsvolle binnen- en buitenruimte waar jongeren thuis zijn komt heel sterk naar boven in de getuigenissen. Publieke plekken blijken voor deze jongeren geen luxe maar een essentieel onderdeel van hun dagelijks leven waar ze vrienden ontmoeten, sporten, creëren en zichzelf ontwikkelen. Maar tegelijk lezen we dat die ruimte voor hen sterk ingeperkt wordt.

Ten tweede zien we dat jongeren sterk het gevoel hebben dat ze er niet mogen zijn, dat ze teveel zijn. En ze willen mentaal een plek hebben, ze willen gewoon 'er mogen zijn'. En ten derde zien we dat deze Vilvoordse jongeren gretig zijn om mee te werken aan die fysieke en mentale plek waar jongeren thuis zijn. Wat heel sterk opvalt is dat ze zich sterk identificeren met Vilvoorde en dat ze erg veel van hun stad houden. Ze willen Vilvoorde mee helpen veranderen voor zichzelf, maar ook voor hun leeftijdsgenoten en, hun gemeenschap en hun kinderen.

Deze verhalenbundel is een eerste stap van een breder en langduriger traject dat we opstarten in Vilvoorde. De tweede stap is aan de slag te gaan met de jongeren zelf. Want zoals Ace al zei: 'En als ik frietjes nodig heb, ga ik naar een Belg', De betrokkenheid van jongeren is essentieel. Parallel met deze publicatie, creëren we met project 'Verover de loods' dan ook effectief een plek voor en door jongeren. De plaats van het gebeuren is een oude loods in buurtcentrum ZenneLab. Het is een tijdelijke plek, waar we gedurende enkele weken de bestaande nood naar een mentale en fysieke plek invullen, door een traject te lopen rond muziek, theater, tekstiel en docu maar ook rond het effectief bouwen van een fysieke plek. En anderzijds doorlopen we in de loods een leerproces met jongeren. We gaan immers kijken wat een plek voor hen betekent, hoe deze plek vorm kan krijgen, op welke manier ze daarbij zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen en hoe we de jongeren en de buurt op mekaar kunnen betrekken. Zo

wordt project 'Verover de loods' een *try out* voor zowel de jongeren, de buurt, de partners als voor Riso. Bij de opmaak van deze publicatie is het project 'Verover de loods' nog lopende maar we zijn vastbesloten om verder te gaan dan dit tijdelijke en om ook nadien, samen met hen, met het Vilvoordse beleid en met andere partners, verder te werken aan plekken waar ook kwetsbare jongeren kennis, vaardigheden en een netwerk kunnen ontwikkelen om zich thuis te voelen en om verdere stappen te zetten in het leven.

Deze publicatie en het project 'verover de loods' kunnen dus gezien worden als een startschot voor verder overleg tussen jongeren, partners op het terrein, experts en betrokkenen van diverse beleidsdomeinen maar vooral ook als startschot tot actie!

INFO

Riso Vlaams-Brabant vzw
www.risovlb.be

Frank Mercado Avalos - opbouwwerker
frank.mercado-avalos@samenlevingsopbouw.be
M 0499 40 33 34

Dirk Masquillier - directeur
dirk.masquillier@samenlevingsopbouw.be
T 016 44 15 90

Illustraties & lay-out: Charlot Vael
Redactie: Dirk Masquillier en Isolde Vandemoortele

Voor deze publicatie en project 'verover de loods' danken we Ace, An, Anthony, Badr, Benoît, Bilal, Brams, Bruno, Charlot, Derrick, Dimi, Fabio, Felicia, Frank, Ikrame, Jakke, Jihane, Julie, La Kamer, Kevin, Kroko, Lando, Maelle, Maxime, Maya, Moad, Mohamed, Momo, Monique, Murad, Nassira, Njomza, Pauline, Steve, Stien, Stoss, Vilina en Yassir. In samenwerking met:

SAMENLEVINGSOPBOUW
Riso Vlaams-Brabant